Blanes recupera la tradició dels Sogalls, una celebració del segle XVII per expulsar la pesta

La Colla de Diables Sa Forcanera i l'Ajuntament organitzen una jornada festiva el dissabte 28 de novembre amb cercaviles, marxes de torxes, el Vot a Santa Caterina i un gran correfoc

Blanes recuperarà el proper dissabte 28 de novembre la tradició dels Sogalls, una celebració que es remunta a l'any 1650, quan la pesta va arribar a la vila. La iniciativa, impulsada per la Colla de Diables Sa Forcanera amb el suport de l'Ajuntament i la col·laboració de 17 entitats, vol recuperar una festa històrica que ha tingut diverses etapes de desaparició i renaixement al llarg dels segles.

L'origen de la tradició se situa el 25 de novembre de 1650, diada de Santa Caterina, quan es van detectar els primers casos de pesta a Blanes. Per combatre la malaltia i simbolitzar-ne l'expulsió, es feien córrer els sogalls, unes cordes gruixudes que s'utilitzaven per sostenir els catúfols de terrissa de les sínies.

Amb el pas dels anys, el costum va anar desapareixent, fins que entre finals del segle XIX i principis del XX es va recuperar en forma de celebració popular. En aquella època, nois i noies sortien pels carrers amb sogalls encesos i es perseguien els uns als altres. La festa va quedar progressivament en mans dels infants fins que, l'any 1929, la dictadura de Primo de Rivera en va prohibir la celebració.

La tradició es va reprendre breument entre el 1932 i el 1935, però va desaparèixer novament amb l'esclat de la Guerra Civil. Més recentment, l'any 2010, l'Agrupament Escolta Pinya de Rosa en va organitzar una nova versió, que no va tenir continuïtat.

Ara, 16 anys després d'aquella darrera recuperació, Blanes vol tornar a donar vida a la festa amb la voluntat que s'incorpori definitivament al calendari festiu de la població. La programació del dissabte 28 de novembre combinarà activitats familiars, cultura popular, recreacions històriques i espectacles de foc.

Els actes començaran a les 11 del matí a la plaça dels Països Catalans, amb la plantada de les entitats participants. Hi prendran part l'Esbart Joaquim Ruyra, la Banda Musical de Blanes i Mossèn Joan Batlle, els Perkutes, la Colla Gegantera de Blanes, S'Espurna, els Dracs de Sa Masaneda, l'AFIC i l'Associació Família i Salut Mental de Girona i comarques.

A dos quarts de dotze començarà una cercavila que recrearà com els primers casos de pesta s'anaven escampant per la vila. El recorregut acabarà al Banc dels Músics del passeig de Mar, on les entitats oferiran diverses actuacions. Abans, l'alcalde de Blanes, Jordi Hernández, pronunciarà uns versots per advertir simbòlicament la ciutadania que la pesta ha arribat al municipi.

La celebració es reprendrà a les 8 del vespre amb dues marxes de torxes que representaran les columnes de foc encarregades d'expulsar la pesta. La primera sortirà de la plaça dels Països

Catalans, amb la participació de les associacions de veïns de la Plantera, els Pins i el Racó d'en Portes. La segona partirà de la plaça de la Verge Maria, amb representants dels barris de Sa Massaneda, Raval i Sa Carbonera.

Les dues columnes confluiran a l'ermita de l'Esperança, el mateix indret on, fa 365 anys, quan encara quedava fora del perímetre emmurallat, es van reunir els jurats de Blanes per decidir com afrontar l'epidèmia.

A dos quarts de nou del vespre s'hi representarà una recreació teatral protagonitzada per la figura del Doctor, que demanarà ajuda divina per acabar amb la plaga. La resposta arribarà amb l'aparició dels membres de la Colla de Diables Sa Forcanera, acompanyats de la batucada del grup de percussió.

Serà el moment del Vot a Santa Caterina, en què el Doctor, paper que cada any assumirà un membre diferent de la colla, tindrà un protagonisme especial en la missió d'expulsar la pesta. La representació també implicarà el públic assistent, que serà convidat a participar en aquesta lluita simbòlica.

A continuació començarà el gran correfoc, que recuperarà el recorregut històric pels carrers de Blanes. La sortida serà a dos quarts de deu de la nit des de l'Arc dels Copatrons del carrer Ample i la cercavila de foc culminarà a la plaça de l'Església, on la festa continuarà fins a la una de la matinada.

Un dels elements més singulars de la recuperació serà el repartiment de mocadors vermells durant les cercaviles. Les persones que en rebin un de mans d'algun membre de la colla se l'hauran de posar i passaran a formar part simbòlicament de la història com a empestats.

La iniciativa vol reforçar el caràcter participatiu i festiu de la celebració, fent que la ciutadania es converteixi en protagonista de la recreació històrica.

A més de la Colla de Diables Sa Forcanera i el Grup de Percussió, la recuperació compta amb la implicació de la Banda Musical de Blanes i Mossèn Joan Batlle, el Primer Casino de Blanes, l'Agrupació Fotogràfica i Cinematogràfica de Blanes (AFIC), els Perkutes, la Colla Gegantera, l'Associació Família i Salut Mental de Girona i comarques, els Diablesfolls, les Gàrgoles de Foc, l'Esbart Joaquim Ruyra i S'Espurna.

També hi participen les associacions de veïns de Sa Massaneda, el Racó d'en Portes, Raval, Sa Carbonera, la Plantera i els Pins.

Notícies relacionades

Amb aquesta nova edició, Blanes vol recuperar una part del seu patrimoni festiu i convertir la tradició dels Sogalls en una celebració popular de referència, vinculada a la memòria històrica de la vila i a la força de la cultura popular.

Font de l'article: https://www.diaridegirona.cat/selva/2026/11/24/blanes-recupera-tradicio-dels-sogalls-136781668.html